

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

יעסמ תשרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

השם עובר השם כמחשבה לבד נהי דפועל תימן לעולם
 השבה מאן בא זה שיעור עולם המעשה ונהי דחשוב כאלו
 ומקבל שכר עבדו מים במה תקשר עולם המעשה וצריך
 ולעשות עובד נם בעולם המעשה ימה טועיל המחשבה
 חזקת התורה הבטחה לאדם שכתב בספר זכרון
 לחושבי שמו כדומר אף אם לא עבד את השם אלא
 חשבה ות ה מניעה להביא הדבר לירי מעשה הבטחה הכתוב
 חזקת התורה עומדת במקומו של אדם כיון דאורייתא וישראל
 כולה תר . ובשארם מקשר מחשבתו אל המצוה
 מאד לקיים ככל הכתוב בתורה או נדבק הרצון הזה
 התורה והתורה היא בעיה עולם המעשה אשר היא
 ולבוש התחנן התורה מקבלת מחשבת אדם
 של הרצון ואו התורה פועלת לקשר כל העולמות להשג
 עשה כאלו עשה בפועל והתעורר את עולם המעשה ויש
 עליו הכתוב בעצמו כלומי הרומו על איתות התורה שהם
 כאלו עשאה האדם בפועל להאיר כל העולמות
 לחבר את האהל להיות אחר . אכ"ר

פרשת מסעי

מסעי בני ישראל כו' וכתוב משה את מסעיהם כו'
 הא דמכנה העובדא על שם המסע ולא על החני
 בכל המקומות . אך באמת ידוע דעיקר מסעי בני הי בהם
 כי אדם הראשון בחטאו נרם גירושין וסילק לשכינת
 עולם ה' והארץ ומלואו ונתמלא האור שבין
 הארץ והארץ בחיצונים ונילגולים ונתמזרו כל הניצוצות קדושי
 ארבע רוחות השמים והוצרכו לטהר הארץ ולסנות הרע
 כל הניצוצות קדושות אל תוך הקדושה ולהי נתנם ה'
 מצות מצרים ושם נצרכו מעט ואהייכ משה רבינו ע"ה הוריד
 למטה ע"י מתן תורה אך עדיין מה שקילקלו אח"כ לא
 נקט מכל סגים ונילולים ולזה הוצרכו בני להיות נע ונד
 בעמק למקום ולכתת רגליהם לקבץ הקדושה וע"י סיעתם
 קדושה משה רבינו שהוא השורש של כל הרוחות והצדיקים
 ששם סרובא מישראל שהם ענפים שלו ואז בכל מקום שנמצ
 מטהרים האור ומרחים הרע וקולטם הטוב אשר הי באיזה
 קום והחיצונים היו נכנעים ספניהם כי בכל מקום שיש הקמת
 קדושה אז הרע נופל ניסע ונכנע מפני הכני לא מבעיא שלא
 מקום הראוי להם שלוח אינו צריך עבודה גדולה וזה כול הצדיק
 חזקת אפי' במחשבה שרד לחיד רק אף במקום הראוי להם ומקומו
 שבויתיהם אשר שם הוא מקום מסולתם כמו המדבר אשר
 אף מקום נחשים אפי' משם צריכין לדחות מפני הקדושה ונכנע
 עתת הטיב וזה הי' העובדות של מסעות שלהם במדבר וזה
 סיעה הוא רבר יקר ולכך החני אין צורך להודיע כי ודאי
 סיעה טובה מינה ועיקר הוא הנסיעה ויש משה בנסיו הארון
 מה הי' יופצו אויבך דיהי קימה לשמו הגדול ולקדושתו
 שונאים יסלו ויפוצו תחת רגלי זרע ישראל כדי שלא יוכל
 להרע ולמשול על בני אמן :

שהוא כח אשר מורה על התרוממות אלקותו הנלע"י נתינת התורה
 לזרע ישראל והרים קרן הכני ע"י רומם ת האל אשר נתן תורה
 ומצות וע"י זרע ישראל נתפרסמו הני ידות הניל זה היה כל
 כוונת זרע ישראל בכל מקום בואם ומסעם למסעם ולהודיע כי
 כל אלה עשתה ירו וני פעם סייד בנימי כ"ב נגר שם מ"ב
 לזה כיוונו כמ"ב מסעות לכך משבה הכתוב אלה
 מסעי בני שלוח נסעו כדי שיצא מזה מירוסם אלקות :
 או יאמר דהכתוב משבה הכני דבאמת אף שהיו זרע ישראל
 בנלות מצרים בשיעבוד הנוף בעבודה קשה בחומר
 ובלבנים לכך זאת כשיצאו לא שמחו כלל על שיצאו לחירות
 מעבודה קשה . רק עיקר השמחה היה על אשר בנלות מצרים
 היה גם השכינה עמם וכל המרכבה הקדושה ופמליא של מעלה
 כמיש בזה"ק סי' שמות ע"י"ש בני ישראל הנאים מצרימה את
 יעקב וכמו שהארנו לעיל סי' שמות : והיו שמחים ביציאת מצרים
 על הוצאת הקדושה וכל צבא מעלה מן הגליות והשיעבוד
 ונתרומם קרן הקדושה . והשי"ה אלה מסעי בני אשר יצאו מארץ
 מצרים לצבאותם העיקר המסע אשר יצאו מאמ"צ לא הי' נחשב
 כעניינם . כי אם מה שצבאות הי' ומלאכי מעלה אשר יצאו
 עמם מזה נהגו ושמחו עד מאוד ודא על שיעבד נוסם שנמסרו
 מנלות הנשמי והיו עובדא גדולה ומא ד' היה חביב זה המסע
 ומחשבה טובה של ישראל ביצי"ם . והיו וכתוב משה את מסעיהם
 כדי לחבנם בעיני המקום חמת שהיא נסיעה טובה ויקרה בעיני
 המקום ולשי"ש שלא כיוונו להנאת עצמן . והבן :

פרשת דברים

בפסוק צידונים יקראו לחרמון שריץ והאמורי יקראו לו
 שני . ולכאורה מה משמענו בזה ולמה כתבה
 התורה איך נקרא בשם אצל כל אומה ואומה : אך י"ל להענין
 הוא כך רהנה הצדיקים שבכל דור ודור רצונם ותשוקתם תמיד
 להיות ימין הי' רוססה ושיתקדש שמו הגדול הקדוש בכל
 העולם וגם רצונם להפיל ולהשפיל עד לארץ הסטרא אחרא
 שנקראת בשם שמאל סטרא דשמאלא ושלא הי' תיו עבד כי
 ימלך כידוע מספרי המקובלים והנה היצה"ר נקרא חרמון ע"ש
 שהוא מחרים ומחייב את האנשים המרים למשמעתו וגם על
 שהוא מצודה פרוסה על כל החיים לשון חים ורשת . וזה סי'
 הפסוק צידונים היינו הרשעים שהולכין מן הצד ואינם הולכים
 בדרך המצוה שהוא הדרך הישר לפני איש כמו שזכר הרמב"ם
 ז"ל בס' אבות ע"ש . והרשעים שממין עצמ' לדרך הרע נקרא
 צידונים והם קוראים לחרמון שהוא היצה"ר שריץ ר"ת שמאל
 רם ימין נופל הם ושלוס שרצונם להכניע הקדושה חיו להיות
 עבד כי ימלך חיו אבל והאמורי היינו הצדיקים שמשבחין תמיד
 להקב"ה מלשון ואת הי' האצרת : וקראו לו שני"ר סי' שרצונם
 תמיד שיהיה שמאל נופל ימין רם שהוא ר"ת שני"ר וק"ל :

פרשת ואתחנן

ואתחנן אל ה' נפת ספיק לאמור . נגדרט מנס על ספ"ד
 נספיקים ידבר רק זס עסס רבינו סכל נכנס נמכס
 סנס ועמ"י ינס עזום זס פסיוו סל עולס ססס"ב נו רכ לכ סל
 מוסק דני פלי עור . נדני כזס וסוז פסיוו דני סיס קסס לסערנס
 ונס נני סערנס נזס . סך נכנס דסורס כדני דניק . נליסז ארס סס'
 נסלס מעקוס עניין דססנס סיס סקוקס נכסל כנרו י"ס מקו'
 סקוקס וסוז ספסיפי ונכסל לעלס ספעס עולס ססל . וססססס
 כרי ניסן סענוג ו"ל נסעו י"ס י"ס ויסעלס וזסן ספענו כססלס
 עונר ונסנס סיסו נסורס ונמלוס ננסס וסל"י סל נסעמו כולו ססוקס
 ויקשר

ויקשר החלם קטריו אשר ייחן בלדס והס נפש רוח כשמה
 ומקשר זה צום ומאיר אהם בלור החורס והמלוח ומדבק א"ע
 כהמקור אשר שם הוא הכעיות והערבות ומכניע הרע ומשעבדו
 חמת הטוב וקובץ כל הטיב אשר יש בעולם בלרע כנפוח הארץ
 ומדבק אל הסורס והמקור ומאיר אהם בלור החורס והמלוח ומאיר
 המקורין עילאין בלור הפשוט של אים ציה ונזה נחרכה תזכור ושפע
 בכל העולמות כשארם עובד כל ימיו להיות מרגיש כעיות הטוב
 הלפון ולהיות בומר טוב ומואם ברע וקבל כל חלקי הטוב אשר הם
 כפולים ונלטו בהם ידי זרים והם נשפלות והלדס הנדק בעבודתו
 ובעסקו בחורה למה נעסה כלפון שפולח ושוזב אליו כל חלקי
 הטוב וכל הניולות קדושות אשר הם המפורים בהלויים ולא נחמתי
 אורו הניולן הקדוש מבחינה החחוינה ומתנשא א"ע אל מקור הטוב
 והמים הוא כילא מטיב ומציה האקורים אשר היו אקורים עד
 הנה נבקס רע ושפלות וכפיש עליה לחלק הטוב אז עמוד נחבד
 השקוק לעלות אל המקור ולדבק אל שורס הטוב ולהרגיש כעיות
 ומעיקות של חורה הנאה אהם : וכשארם פעל זה העליה לניולן
 הקדוש שה"ל ולא כהניולו הקדוש הרבישין וננועס העניולן והמים
 שבה והודיה לכל חלקי עולם וכל חלקי הטוב היונאים מן הרע
 מודים ומשנחים שאין טוב ונאה כמו קדושת שמו י"ם והאלה של
 אים אשר הוא ממלא כל עלמין ומח' את כולם וע"י נחרכה משבוב
 אללו י"ם כשפוחה מתעשר חלקי הטוב וחלקי הקדושה שהיו ציד
 לר האדם הנדק ע"י עבודותו רמו ואור נשמתו מחזיר כל הנייק
 לשרסם הטוב ועבור זה השענוב שרלה תלכו של עולם קבל ששעוב
 מהנכראים שצ"י ענידס הכ"י ימזירו הכל להסורס והמקור ועבור
 זה האליל ונכר וילך כל העולמות ומתן לנו חורה ועלות שכלה לזכות
 את ישראל שיוכלו ע"י אור החורה והמלות אשר יעשו בהתלבות
 למה מתעשר אהבתו ויראחו י"ם אז ע"י יאירו נשמתן בשרסן
 בלור הקדושה ויתנשא כל עכ"פ הקדושה וכל הנייק ענידס מעיקת
 לפיות עולה נראש חלקי ולעשות ממנו כתר ר"ל מתעטב זה המכרני
 ע"י ע"י זו וע"י פעולת הניולן להעלות הנייק נחרכה צה"י ה"י
 בעולם שבה ממנו הודי ושנח על הצולה שהיה להם ויודו להסס
 כי טוב וע"י נשפאל שמו ונעסה ממנו כתר ועטרה , וזה שהקב"ה
 יושב וקושר חכמים לאומיות כל זה עושה סטי"ת מחלקי הקדושה
 והטוב אשר הם כבסוס ציד לר והנדיק ע"י עובדות שלו ואור חורסו
 מאיר הכל ומחזיר הקדושה וחלקי הטוב למעלה , ומזה ההתנשאות
 והשקוק אשר כל חלקי הטוב אז הם פורחים לעילא ולעילא להיות
 עטרה לראש הנדק שמה עשה כתר ונח זה הוא מלות ח החורה
 אשר הם ח זה העונעות ומזה העלי של חלקי הטוב שיונאים מן הרע
 נעשה חמיד כפרים שאז למעלה מן האומיות וכדבקו במקור הטוב
 העליון וזהו צה"י הניולן שצריך לחייג האות שהס שעטנו נך שהוא
 כוטריון שטן ע"י כלומר שצריך מעט העז והחורף של הרע ולוקח
 ושוזב היות ממנו ומחזירו אל מקום הטוב והקדושה אז נעש"כח
 וחג למעלה מאומיות החורה :

והנה כבר כתבנו כמה פעמים רים שני ע"י הנהגות א' הנהגת
 ה' הנהגות את העולמות ומח' אומה ויש הנהגה אס"ת
 למעלה מן העולמות שהיא מקור יסורס של ההנהגה אשר לפעמים
 העולמות מתנהנים ע"י טעם מן מקור הטוב אשר שם בא שפס
 לאדם בלי שום מדה ומיעור ונכול לא מחמת איזה גבול והשלות
 שבר זולת מדרכי הסקר והטוב הפשוט כד"א מאומיות מל אומי י"ם
 והיא המדה נקראת חנון שהוא נחי מתנת חנם והנה עשה מקור
 וכולל של הקדושה והטוב כח"ש ומלא אורו כי טוב היא ויראה וראשי
 הים אללו עילאית זוטרת וכל עלזה על דעתו כלל ששענר ענידס
 האדם לשמו י"ם זה יקבל שבר ולגבי משה היה די לחסלות שבר
 עשויות המל הנפש וליעד החורה כי אהבתו ויראחו לשמו י"ם ונח
 הים בלי שיעור וערך בחמימות גדול ואם שצ"ת משפיע לאדם הוא
 רק גורף מחת חוס שבה והנהגה עלי"ה לכן משה רבינו השפיל

והנהגה לספיר בתפלות כמנין ואתחנן עד שגם בתפלתו לעיור
 אללו המדה של ה"ן סנקרא עתה חסס ולף כחחיל נבקס אשכנז
 נא ויראה כי ורלה עשה ליכנס לא"י וזהו שאמר המורס מתעורר
 ידבר רש זה משה שבה במתנת חנם ר"ל דכונת עשה הים ש"מסנה
 העולמות מח"ר ע"י הנהגה עלי"ה שהוא מתנת חנם ודממת אס"ת
 משה בא וא"ץ ישראל אז היה רעב נחטבל מן העולם ויהי חק
 ושוזב אליו כל חלקי הטוב וכן הנייק והיה צבל זה השענוב שש
 צ"ה אשר בא ע"י ענידס בני האדם אשר הם מטרמיים א"ע לכן
 נחמים מלרע כנפוח הארץ ע"י אור החורה והמלות וע"י יסור
 והגלות ומזה הים צא הענוב גדול ומשה רבינו היה סוכל מלוד
 והיה רולה להענידו מן העולם : ולי נשכיל עגודס נ"מחטבל עני
 אדם ועבור מה יקבל שפע ומיות נזה למה עשה נחמפורר נחמ
 מתנת חנם שהעולם יתנהג ע"י מדה זו ונאמת יקבלו מתנת
 נחמס עגודל דמיו טובים :

אבל דעת הנכונה צ"ה עשירו של עולם לא כן ידעה שלא חסן
 כי ארצה רונה בעבודת האדם שינויו לדיקס ויעבור ע"י
 ע"י חורה ומלוח וע"י הנהגות אשר יתפזרו בין האומות בכל דמות
 העולם ויעלו וידניקו כל חלקי הטוב והנייק עד אשר ישלמו
 ולכר כל הנייק ויקחו כל הטוב הלפון צרע וישלמו הכל מן
 המקורות והים שענוב להסס ימניך ומן יקבלו ע"י צוין חק
 ענידסם ולפוס לערש אנגל אשר כטיחיו להעלות השיב עשעטת
 שאלו אל רוס הקדושה שזכור ונעשות ממני כתר על ראשו י"ם
 חנין וכחמים על אומיות החורה ולהכניע השטן ונכטל העז והסוק
 התגברות החלונים והסקר רק לדבק בהטוב וליתן מעני לכל
 העולמות והנכראים וזהו שנאמר ועשיר יענה עמות ר"ל צה"י
 בעוים אשר לריך האדם להכניע , וישראל הם עזות שחחומות ר"ל
 שהס לריכס נכטל חיקף והעזו של החומות ליקט משה חמיות וכל
 הנייק ע"י מעש"ם של האדם וזהו שהס"י ר"ל כל חלקי הטוב
 אלי עוד צ"ה ע"י עלה לרס הפקנה ר"ל הכט והסחכל נראש חק
 ר"ל המדונן נראשי הלויות וכחרי אומיות ושם עיניך יעם ולפוס
 וקדמה ר"ל הסחכל בכל הניולות הקדושות וכל חלקי הטוב והקדו
 אשר הם נפזרים בכל חלקי העולם בכל ד' רוחים השמיים ומה
 בענידן כי לריך הכל לעלות ע"י מעשה בני האדם אשר ע"י ענידס
 ישעלו זמח וע"י כחנין נבנתך כי לא מעבור את הירדן איזה צויה
 נבנתך לא חלה לעבור ולנוח לארץ ישראל כי ע"י ניאחך שש
 יחטבל עבדה זו מבני אדם ויחטבל עיקר הנר אה אשר היה השענוב
 זה , ולו את ר"ל אשר הוא חמיד במילוחו וטובו כי פני עשה שש
 חמה וצויה ימנבל חמיקון והצידור חסן אכנ לו את יסוסי כי הוא
 נמשל לסיורס כי יכושע כפני לננה והלכנה פעמים בעילוי ופעמים
 בחסרון ואח"כ חוזרת ועולה ומן הסודס גדלה אח"כ העליה ונחמ
 מזה העניב לכן ע"י שיהושע יעציר את העם לא"י אז יהיה קום
 לעבודת הסס של כ"י לפעמים יתקרו חכל לח"כ ע"י ענידס שש
 עשע יעלו לרס העולות ויכניעו את הרע וישלמו ע"י ענידס
 שלסס וע"י החורה והמלות כל חלקי הטוב בכל מקום שסן מן
 כנפוח הארץ ואז יגדל השענוב בכל העולמות וע"י יקבלו חלויים
 ששע וכל העולם כיוזיון בלדקס והס כוטריון צדווע שבר מתתס
 אשר עבדו את הס"י צ"ה בכל חמס ע"י ציה להס ענידס גדולה
 להוליה יקר עז"ל לשבר ולהכניע כל עליות הרע ולקח הקדושה
 ולדבק הכל אל מקור הטוב וסירס הקדושה אמן וכן יהי לנו :

בשוק שמוי את יום השנה לקדשו כאשר ליוך ה' חלקך במדה
 דהנה רש"י פ"י במדה שם נלטו על שמינת שנת ויזו
 דברי זוהר הקדוש עמו שנת שנה דק"ה שנה דלחיה שנים חמס
 סערוי וכדי להנידן זה לריך אכי להאריך קלט דהנה כמיו ויקח את
 מלעתימו ויסגור נשר חחמנה ויניאה אל האדם דיווע דלדסי הים
 נחמך

אומני זכור וזכור חכמה כח לכאורה קשה דהא משה רבינו ע"ה דיבר עם אנשים אשר היו כולם צדיקים ואתם הרבקים בה' אלקיכם כח' ובח' צדיק הוא מפני שמישפט מזה הנשמי וכל הרבנים הנשמי' הם נחשבים בעיניו כלא : וכל הגוים כאין נחשבו אי"כ מה שייך לומר שהצדיקים יהי' להם יראה מהמין נוס רבים והלא כבר אמר ד"ה ע"ה ד' לי לא אירא : אך הפעמים עולה על לב הצדיק ונופל במחשבתו כשיראה הצלחת רשעים : אשר הם גדלו והצליחו וסתמה מאין כל זה אם לא ע"י ניצוצות הקדושים המצויים בתוכם והוא שמח' איתם דא"כ מאין להם זה הכח' ואי"כ מאיתו חלקי הקדושה מתיירא הצדיק כי אך יגרש מזה החיצונים מאחר שנבלעים בתוך הקדושה ומתיירא מהמח' איתם וז"ש כי תאמי' בלבבך רבים הגוים האלה ממני' ד"ל מה שהם רבים מה שיש להם גדלות וכה זה : ר"ל מסי' אדא קדושה מנהיג אשר הם צפונים בהם והוא הנותן להם כח ואי"כ איכה אוכל לתרושם וזה שהבטיח לנו השי"ת כך אל תירא מהם זכור חכמה אשר עשה ה' לפרעה כלומר הבט וראה בגודל יד ההוקה אשר עשה בפרעה שכבר נודע שאצל פרעה הויה התנן הגדול פרעה איתות עורף ושם היו גנויים רבבות ניצוצות קדושות אשר היה להם אחוזה וניקה מהם והקביה עשה נפלאות מהם שכל רוח ת הקדושה אשר היה בהם נתהפכו להם להנפק נקמת ה' מהם כי יצאו עשרה חלקי הקדושה אשר היו בהם והכו בהם מכה רכה והכניעו כל עשרה כתר דמסאבות' כנודע שלזה היה עשר מכות כי כל חלק מעשר קדושות הכניע את הרע שכנעו בס"א מסול העורף כמו כן יעשה ה' לכל הגוים אשר אתה ירא מפניהם אף שיש בהם ניצוצות הקד שות יתן ד' אילו הנהיג ויקחו נקמה מהם להכניע אותם כי יתאו לעלות ולדבק אתכם במקור הקדושה והבן :

אומני זכור וזכור חכמה כח לכאורה קשה דהא משה רבינו ע"ה דיבר עם אנשים אשר היו כולם צדיקים ואתם הרבקים בה' אלקיכם כח' ובח' צדיק הוא מפני שמישפט מזה הנשמי וכל הרבנים הנשמי' הם נחשבים בעיניו כלא : וכל הגוים כאין נחשבו אי"כ מה שייך לומר שהצדיקים יהי' להם יראה מהמין נוס רבים והלא כבר אמר ד"ה ע"ה ד' לי לא אירא : אך הפעמים עולה על לב הצדיק ונופל במחשבתו כשיראה הצלחת רשעים : אשר הם גדלו והצליחו וסתמה מאין כל זה אם לא ע"י ניצוצות הקדושים המצויים בתוכם והוא שמח' איתם דא"כ מאין להם זה הכח' ואי"כ מאיתו חלקי הקדושה מתיירא הצדיק כי אך יגרש מזה החיצונים מאחר שנבלעים בתוך הקדושה ומתיירא מהמח' איתם וז"ש כי תאמי' בלבבך רבים הגוים האלה ממני' ד"ל מה שהם רבים מה שיש להם גדלות וכה זה : ר"ל מסי' אדא קדושה מנהיג אשר הם צפונים בהם והוא הנותן להם כח ואי"כ איכה אוכל לתרושם וזה שהבטיח לנו השי"ת כך אל תירא מהם זכור חכמה אשר עשה ה' לפרעה כלומר הבט וראה בגודל יד ההוקה אשר עשה בפרעה שכבר נודע שאצל פרעה הויה התנן הגדול פרעה איתות עורף ושם היו גנויים רבבות ניצוצות קדושות אשר היה להם אחוזה וניקה מהם והקביה עשה נפלאות מהם שכל רוח ת הקדושה אשר היה בהם נתהפכו להם להנפק נקמת ה' מהם כי יצאו עשרה חלקי הקדושה אשר היו בהם והכו בהם מכה רכה והכניעו כל עשרה כתר דמסאבות' כנודע שלזה היה עשר מכות כי כל חלק מעשר קדושות הכניע את הרע שכנעו בס"א מסול העורף כמו כן יעשה ה' לכל הגוים אשר אתה ירא מפניהם אף שיש בהם ניצוצות הקד שות יתן ד' אילו הנהיג ויקחו נקמה מהם להכניע אותם כי יתאו לעלות ולדבק אתכם במקור הקדושה והבן :

בפסוק ויענך וירעיבך . איתא במדרש פליאה ויענך כסוד הדרך וירעיבך מטעם דגים : ויאכילך את הפן סכאן רמו להרלקת נרות בשבת . והוא תמוה . ונראה דהנה כתיב תחת התפוח עוררתך ודרשו חכמי במדרש זה הכתוב בצדקות הנשים אשר היו במצרים דבשעה שחיו הולכים לשאיבת מים הקביה מומין להם דגים בתוך כדי ה' ומוליכין אותם לבעליהן לשרה ומאיליה ומשקי' אותם וזקקן להם בין המשפתי' שנא' אש תשכנו בין שפתים כו' הרי שהיו מצרים את בעליהן ליווגו ונמצא היה אתעירותא דלתתא מינ' . דהנוקבא ה' מעורר את הזכר : והנה אסרו חז"ל שמש בשבת צדקה לעניים כו' וג"ל דתבי סירושו דהנה אנו צדיקים כל ימי החול לאור השמש כרי להאיר לנו מתוך החשיכה אך כעתיד לכבא כתי' לא יהיה לך עוד השמש לאור יוספ וירח לאור לילה והיה ה' לך לאור עולם . אי"כ בשבת שהוא מעין עיהיב וקדושה עליגנה חספה על האדם מאד השבת אי"כ למה צייכין ביום זה של שבת אור השמש אך באמת דוה אינו אלא צדקה לעניים היינו עני בדעי' וכסיל בחשך הולך ואי"כ בשבת מי שחשך לו ואין לו השנה לקבר אור שבת או הוריה לו הקביה בדרך צדקה אור השמש וכמו כן מצות הרלקת נרות בשבת באמת אין צריך לאור הנר כי הוא כולו אור דכבוא יום השבת נתמלא הבית אורה אך הוא בא לרמו ע"י אתעירותא דלתתא שהנשים המדליקים את הנרות משוי' שלום בית ליהוד זכור ושמח' : לכך הוא מדליק שתי נרות להורות על בחינת שנשלמו בשבת ונעשה יהוד ויווגו עליון וכן עת' היווגו התחתון ני"כ הוא בליל שבת וזה מודה על אתעירותא דלתתא שהנקבה מעוררת הרבר לקבל ממנו תענוג דהנה איתא דבסן היו מנישין כר הפעמים זולת טעם דגים לא היה בו ונראה טעם הרבר דהנה אמרו חז"ל אתי דורקי לבי מרשא ואסרו מיס' גי' סאך דר' הוא לרמו נוסל

אבר שרש הדבר הוא כך דהכתוב אומר ומאתים לנטושים את סיוו הכוונה דידוע מה שאחז"ל דהכר שרדי שמ"ס הוין מיראת שמ"ס ובאמת כל מה שאדם עושה הכל הוא של השי"ת ביה ובי"ש מה שהשפיע לו כמאמר התנא דין לו משלו כו' ואי"כ לכאורה יפלא על מה נוסל האדם שבר המצות : אך לסי' מה שהארכנו לעיל דאין להקביה וב"ש בעולמי' אלא יצאיר שר' וראת שמ"ס דהיראה הוא הכלי המוכשרת לקבל ולשמירה הוא ושפע של השי"ת אשר ע"י מתקיימת שפע התבונה ששם שפיע לו השי"ת ואם לא ה"י השמירה דהוא היראה הכלי המוכשרת לקבל טהרת הקדש אוי כל השפעות לרין כי לא ה"י להם קיום כלל וכלל וכל העובדות שאדם עושה בלא דחילו וחיובו לא פירא לעילא אי"כ עיקר הוא היראה דצדיק האדם ולקדים וזהו של אדם דהכל בידו שז"ס הוין מיראת שמ"ס וזכ"כ עיקר קבלת השכר עבור היראה דצדיק האדם להקדים לכל דהוא הראשית לכל דבר והוא בחי' הרא"ש ר"ל הרי"ש והוין הרי"ש הוא היראה הוא השומר את הפי' דהוא השפעת עשר נמשכות מ' מעלה מ"ס כיון דהיראה צריך להיות קודמת כראש דהוא הרי"ש ואי"כ עבור זה שאדם עושה השמירה כרי"ש נול כן נוסל' מאתים עולמות וז"ש הכתוב ומאתים לנטושים את וחיובו הרי"ש עולמות מניע שכר בעד היראה דהוא השמירה לפי' השפעת השי"ת ביה הן לצדיק העוסק בתורה והן לצדיק יוסר' נפשו נוסל' מאתים בעד היראה הקודמת ההוא הרי"ש יריביל משתעי במה שזש"ת ביה נותן להאדם במתנה אף דכל מה שעושה הוא כסיוע של הכווא ביה ואינו שלו מאחר דהכל ידו שמ"ס אך לכל זאת הקביה ממלא להצדיק בדרך נתי' ומתנה לבר וז"ש ר"ש מניע לו בדין עבד היראה דהוא השמירה הוין מזה נותן לו השי"ת מתנת הנס עור' שיי' עולמות מלי' הרי"ש . זה שבכוא רא"י מאוציותיהם אפלא ר"כ דהאוציר הוא היראה והוא הרי"ש וזה אפלא אותם שבא המילוי של הרי"ש האיתו שיי' וז"ש וכל צדיק וצדיק הן להצדיק העוסק והן להצדיק המוסר נפשו דמניע לו בדין בעד כל א' ר"י עולמות דאו נעשה חכור בין הב' רישין ונעשה תיוו דהוא סוף דוגין ונעוין סופי' בתחתיו ואו לכל אחד מניע עיד ב' פעמים שיי' למלא' הרי"ש . וב' פעמים שיי' עולה כתר לבר מן ת' מאות המניע לו בדין נמצא נחל' עשרים ואלף עולמות והוא כמנין שר' כפול וז"ש הנביא בעת ההיא ויבל' שיי' למורא : ר"ל שיוכל ויומשך עוד להצדיק סך שיי' עולמות למורא דהוא היראה ר"ל הוין הרי"ש עולמות שנוסל' בעד היראה דהוא ר"ש דוגין יקח עיד שיי' והבן :

פרשת עהב
בפסוק כי תאמר בלבבך רבי' הגוים האלה ממני איכה